

Open brief aan onze beleidsmakers

Stimuleer de vrijgevigheid van de bevolking in tijden van Covid-19

Zes weken 'lockdown' vanwege Covid-19 zijn achter de rug. De maatregelen vanwege de overheid om de pandemie onder controle te krijgen, hebben een veralgemeende toestand van overmacht geschapen die de ganse samenleving verplicht op lage toeren te draaien. Meer dan 7.000 landgenoten hebben het virus niet overleefd. De toekomst blijft onzeker voor iedereen, voor sommigen meer dan voor anderen.

De Goede Doelen in ons land, die talloze verenigingen en stichtingen werkzaam voor het maatschappelijk belang, ondergaan de crisis zoals de rest van de maatschappij. Een aantal van hen is direct of indirect betrokken bij de strijd tegen de pandemie en de zorg voor de slachtoffers van de ziekte zowel als van de lockdown. Gelukkig worden zij gesteund door vele vrijwilligers en spontane bijdragen in geld en in natura.

Het grootste deel van de sector moest echter activiteiten en verbintenissen uitstellen of schrappen en personeel volledig of deeltijds technisch werkloos verklaren. Vrijwel alle verenigingen hebben of hadden reeds te kampen met structurele inkomstenverliezen, terwijl de vaste kosten nauwelijks dalen. Als de crisis nog lang aansleept, zal dit voor een aantal onvermijdelijk tot neerlegging van de boeken leiden. Intussen dreigen hulpbehoevenden, hier zowel als in het Zuiden, dubbel slachtoffer te worden van Covid-19.

Verminderde slagkracht

De slagkracht van de Goede Doelen berust op verscheidene pijlers : subsidies, giften, verkoop, vrijwilligerswerk, beroepskrachten,... De laatste jaren hebben wij kunnen vaststellen dat de 'vrijgevigheid van de bevolking' (vooral giften en legaten) blijft toenemen, zowel in absolute cijfers als in verhouding tot het totaal van de bestaansmiddelen. Dit helpt om de krimpende overheidssteun te compenseren, om te antwoorden op stijgende noden, te innoveren of eigen bestedingskeuzes te maken.

Als sectororganisatie van Goede Doelen, wil de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (VEF) vzw, pleiten voor enkele overheidsmaatregelen op de korte en middellange termijn, om de negatieve impact van de Corona-crisis op de acties voor het maatschappelijk belang te milderen. Centraal in ons pleidooi : stimuleren van de 'vrijgevigheid van de bevolking'.

In ons land zijn 2.200 Goede Doelen erkend voor toekenning van een fiscaal attest voor giften, en samen ontvangen zij meer dan driekwart van de vrijgevigheid van de Belgische bevolking. Vanwege Covid-19 lopen zij het risico op een gevoelige en blijvende daling van deze doorgaans stabiele inkomsten. De aandacht van de mensen gaat nu vanzelfsprekend vooral naar de crisis in België en de eigen gezondheid. Een verschuiving van giften naar organisaties die directer betrokken zijn bij de Corona-crisis in ons land, is waarschijnlijk.

Daarbij komt ook dat 2020 het jaar zal zijn van de annulering van zowat alle evenementen en acties, van spaghetti-avonden tot gesponsorde marsen, de verkoop van tombolalotjes of azalea's.

Half maart werd de werving van nieuwe schenkers op straat en aan huis volledig stopgezet, na de verbodsmaatregel van de overheid. Uit studies en ervaringen van de Goede Doelen blijkt dat deze methode één van de meest kost-efficiënte en duurzame vormen van fondsenwerving is. In België wordt ze gebruikt door zo'n 25, meestal meer bekende en grotere organisaties; voor sommige is dit de voornaamste bron van giften.

Indien de herneming van de economie gepaard gaat met voortdurende onzekerheid, met een recessie en een daling van de koopkracht, zal het gemiddelde van de giften in 2021 verder afnemen, zullen bestaande schenkers afhaken en minder nieuwe schenkers bereid gevonden worden.

Een stimulerende aanpak

Op dit ogenblik is het onduidelijk wanneer, in welke volgorde en volgens welke modaliteiten onze 'niet-essentiële activiteiten' zullen mogen hernemen. Vandaar onze eerste bekommernis : vermijden dat het werven van nieuwe schenkers op de openbare weg en aan de deur de laatste ontsluitingsmaatregel wordt in de exit-strategie van de overheid.

Ten tweede stellen wij voor om de belastingvermindering voor giften aan erkende instellingen, gedaan in 2020 en 2021, uitzonderlijk op te trekken van 45 naar 60%, om zo de vrijgevigheid van de bevolking een 'boost' te geven.

Op de middellange termijn stellen wij voor een fiscaal aantrekkelijk systeem op te zetten voor bedrijfsmecenaat ten voordele van het maatschappelijk belang, dat zich onderscheidt van sponsoring onder de vorm van handelspubliciteit. In afwachting kan de belastingvermindering voor giften in de vennootschapsbelasting aangepast worden in de geest van ons voorstel voor de personenbelasting.

Wij nodigen de Vlaamse Regering bovendien uit om haar intentie om het duo-legaat droog te leggen, op te schorten tot tenminste eind 2021.

Nog op de middellange termijn zouden 'collectes aan huis' kunnen toegelaten worden in gans België, voor alle instellingen erkend door de minister van Financiën voor het

afleveren van fiscale attestaten voor giften. Dit zou het Koninklijk Besluit van... 1823 overbodig maken.

Tenslotte vragen wij de regionale en federale wetgevende en uitvoerende machten om nalatenschappen ten voordele van verenigingen en stichtingen van algemeen welzijn vrij te stellen van schenkings- en erfrechten. Hiermee zou ons land, als één van de allerlaatste binnen de Europese Economische Ruimte, eindelijk overgaan op het 'nultarief'.

Bovenstaande maatregelen vergen geen bijkomende uitgaven vanwege de overheid. Zij betekenen enkel een vermindering van inkomsten, welke op hun beurt moeten beschouwd worden als investeringen, met terugverdieneffect, in het algemeen belang van onze samenleving.

Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (VEF) vzw

Medeondertekenaars :

Artsen zonder Vakantie – Amnesty International Belgique Francophone – Broederlijk Delen – Child Focus – Dokters van de Wereld – Greenpeace Belgium - Handicap International – Natagora – Oxfam Solidariteit – Plan International – Stichting tegen Kanker – Straatverplegers – 't Eilandje – WWF Belgium